

Riktlinje för rekrytering och bemanning av röstmottagare i Gävle kommun vid val till Europaparlamentet

Inledning

Att arbeta som röstmottagare i ett allmänt val är ett viktigt och ansvarsfullt uppdrag. För de flesta väljare är röstmottagarna den huvudsakliga kontakten med valadministrationen i samband med val och därmed har röstmottagarna en självklar del i upprätthållandet av ett fortsatt starkt förtroende för det svenska valsystemet. Röstmottagare möjliggör för väljarna att kunna utöva sin demokratiska rättighet i valen utifrån ett likvärdigt bemötande och service.

Valnämnden förordnar röstmottagare (Vallagen 3 kap 5§) och fastställer vilka krav som ska ställas på röstmottagare i val- eller röstningslokaler, samt fastställer i övrigt vilka principer som ska gälla vid rekryteringen. Valnämnden beslutar även nivån på den ekonomiska ersättningen. Styrning och stöd Gävle ansvarar för rekryteringen av röstmottagarna.

Syftet med denna riktlinje är att underlätta arbetet kring rekrytering och förordnande av röstmottagare. Detta för att säkerställa att valet genomförs på ett rättssäkert och tryggt sätt och att förtroendet för det demokratiska systemet upprätthålls.

Gävle kommun är vid val indelat i ett antal valdistrikt vilka fastställs av länsstyrelsen. Varje valdistrikt har en vallokal som är öppen för röstning under valdagen. Utöver vallokalerna erbjuder kommunen ett antal röstningslokaler under perioden för förtidsröstning. Bestämmelser om bland annat minst antal röstmottagare i val- och röstningslokaler återfinns i vallagen 3 kap §§ 4-6. I Gävle kommun ska minst fyra röstmottagare tjänstgöra i varje vallokal på valdagen, varav en som ordförande och en vice ordförande. I röstningslokalerna under perioden för förtidsröstning tjänstgör två eller fler röstmottagare.

Krav och kvalifikationer för att få arbeta som röstmottagare

- För att kunna arbeta som röstmottagare måste du ha fyllt 18 år senast på tjänstgöringsdagen.
- Du behöver vara noggrann, stresstålig och ge ett gott bemötande.
- Du måste behärska svenska språket i tal och skrift.
- Du får inte kandidera för ett parti i valet.
- Alla som arbetar som röstmottagare måste genomgå Valnämndens obligatoriska utbildning.

- Erfarenhet från att arbeta vid val är meriterande. Även språkkunskaper utöver svenska är meriterande.

Utöver detta ska röstmottagare dessutom:

- Följa de instruktioner som finns i uppdragsbeskrivning för röstmottagare i Gävle kommun.

Personer som tidigare varit röstmottagare och uppfyller ovanstående kriterier ska i första hand ges nytt förtroende att arbeta som röstmottagare, under förutsättning att de fortfarande bedöms lämpliga att utföra uppdraget.

Vid nyrekrytering av röstmottagare förordnas i första hand personer som har någon kompetens som bedöms värdefull för uppdraget, till exempel erfarenhet från likartade uppdrag eller relevanta språkkunskaper.

Inte fler än två röstmottagare från samma familj bör tjänstgöra i samma vallokal. Om det är två röstmottagare från samma familj i en vallokal får de inte båda ha rollerna ordförande och vice ordförande.

Valnämnden ska vid förordnande av röstmottagare och vid placering i val- och röstringslokaler eftersträva att röstmottagarna får en spridning avseende ålder, bakgrund och kön så att det så långt som möjligt motsvarar befolkningens sammansättning i kommunen.

Utbildning

Samtliga personer måste genomgå utbildning för att få tjänstgöra som röstmottagare vid val. Valnämnden kommer därför i likhet med tidigare val att genomföra en obligatorisk utbildning för alla som erbjuds att arbeta som röstmottagare.

Vallagen 3 kap 5§: "Som röstmottagare får endast den förordnas som har fått sådan utbildning som behövs för uppdraget. Vid utbildningen ska det utbildningsmaterial som tillhandahålls av den centrala valmyndigheten användas. Valnämnden får dock ersätta delar av materialet eller komplettera detta om det behövs med hänsyn till lokala förhållanden. Lag (2021:1328)."

Röstmottagarna kommer att få en preliminär placering i en val- eller röstningslokal som fastställs först efter att utbildningen har genomförts. En röstmottagare som inte genomgått utbildningen kommer inte att kunna tjänstgöra och får inte heller någon ersättning.

Uppdrag och ersättningar

Det är alltid minst två röstmottagare som arbetar tillsammans i de moment där exempelvis röster, röstlängd eller väljarförteckning hanteras. Röstmottagarna ansvarar också för ordningen i och i anslutning till val- och röstningslokalen.

Röstmottagare i förtidsröstningen

Röstmottagarna arbetar alltid minst två tillsammans i mottagningen av förtidsröster i de röstningslokaler som Valnämnden beslutat om. Förtidsröstningen startar 18 dagar före valdagen och pågår fram till och med valdagen. Tjänstgöring sker dagtid, kvällar och helger. Minst en av kommunens lokaler för förtidsröstning har öppet klockan 08.00-21.00 på valdagen.

Ersättningen är 200 kr per timme.

Ambulerande röstmottagare

Ambulerande röstmottagare arbetar under samma period som röstmottagare i förtidsröstningen. De arbetar alltid minst två tillsammans och kan ges i uppdrag att ta emot röster i en väljares hem eller på en annan plats enligt fastställt schema eller efter beställning. Valnämnden beslutar om en särskild riktlinje för ambulerande röstning.

Ersättningen är 200 kr per timme.

Röstmottagare i vallokal på valdagen

På valdagen är vallokalerna öppna mellan klockan 08:00-21:00. Under valdagens röstmottagning tjänstgör röstmottagarna efter fastställt schema. När röstningen avslutas tjänstgör de röstmottagare ordförande beslutar om med sammanräkningen tills det att alla resultat är färdigställda.

Ett antal röstmottagare förordnas som röstmottagare utan placering i något valdistrikt. Dessa är reserver och placeras ut efter beslut av valkansliet på valdagen. Reserver ska precis som röstmottagare i valdistrikten genomgå utbildning för uppdraget.

Ersättning: 3 000 kr (inklusive ersättning för utbildning)

Rösträknare i vallokal på valdagen

Rösträknarens huvudsakliga uppdrag är att stötta de övriga röstmottagarna vid granskning av förtidsröster och i rösträkningen efter att vallokalen stängt. Rösträknarna bemannar flera olika vallokaler under dagen och förväntas därför ha körkort och tillgång till egen bil. De som arbetar som rösträknare börjar klockan 10.00 på valdagen.

Ersättning: 2000 kr (inklusive ersättning för utbildning)

Ordförande i vallokal på valdagen

En röstmottagare tjänstgör som ordförande i varje valdistrikt (vallokal) på valdagen. Ordförande har goda kunskaper om val och leder arbetet i valdistriktet. Ordföranden ansvarar även för att lokalen iordningsställs innan vallokalens öppnande och återställs efter avslutad rösträkning.

Ersättningen är 4000 kr (inklusive ersättning för utbildning)

Vice ordförande i vallokal på valdagen

Vice ordförande har goda kunskaper om val och leder arbetet tillsammans med ordförande i valdistriktet och leder arbetet när ordförande inte tjänstgör.

Ersättning: 3500 kr (inklusive ersättning för utbildning)

Övriga ersättningar

Ersättning för resor med egen bil i samband med valförrättning per mil vid avstånd som är 5 km eller mer: 22:50 kr/mil.

Resor med kollektiva transportmedel i samband med valförrättning ersätts mot redovisning av kvitto.

Ersättning för resor till eller från annan kommun medges i regel inte. Ersättning för taxiresor medges efter godkännande från valkansliet.